

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 06.07.2023 р.

м. Одеса

№ 65/19-рк/к

КП «Ананьїв-водоканал Ананьївської
міської ради»

вул. вул. Соборна, 30, корп.В,
м. Ананьїв, Ананьївський район,
Одеська область, 66401

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

1. Дії комунального підприємства «Ананьїв-водоканал Ананьївської міської ради», які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання шляхом вчинення дій, які полягали в укладенні з індивідуальними споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання, умови яких не відповідають вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення», що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

2. СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ЯКОМУ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

2. Суб'єктом господарювання, якому надаються рекомендації, є комунальне підприємство «Ананьїв-водоканал Ананьївської міської ради» (далі - КП «Ананьїв-водоканал», Підприємство).
3. Відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань КП «Ананьїв-водоканал» зареєстроване *Інформація, доступ до якої обмежено*, дата запису – *Інформація, доступ до якої обмежено*, номер запису — *Інформація, доступ до якої обмежено*, ідентифікаційний код юридичної особи - *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*.
4. КП «Ананьїв-водоканал» засноване Ананьївською міською радою.
5. Основним видом діяльності КП «Ананьїв-водоканал» згідно з кодом КВЕД є: *Інформація, доступ до якої обмежено*.
6. У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Ананьїв-водоканал» є суб'єктом господарювання.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

7. Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) на адресу КП «Ананьїв-водоканал» надіслано вимоги про надання інформації від 21.01.2022 № 65-02/2242 та від 05.04.2023 № 65-02/684.
8. Від КП «Ананьїв-водоканал» отримано відповіді із запитуваною інформацією та копіями відповідних документів. (вх № 65-01/490 від 01.04.2022 та вх № 65-01/774 від 26.04.2023)

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

9. Відносини, що виникають у процесі надання та споживання житлово-комунальних послуг, регулюються Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (далі - Закон).
10. Відповідно до пунктів 2, 5, 6, 13 частини першої статті 1 цього Закону наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:
 - *виконавець комунальної послуги* – суб'єкт господарювання, що надає комунальну послугу споживачу відповідно до умов договору;
 - *житлово-комунальні послуги* – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг;
 - *індивідуальний споживач* - фізична або юридична особа, яка є власником (співвласником) нерухомого майна, або за згодою власника інша особа, яка користується об'єктом нерухомого майна і отримує житлово-комунальну послугу для власних потреб та з якою або від імені якої укладено відповідний договір про надання житлово-комунальної послуги;
 - *споживач житлово-комунальних послуг* – індивідуальний або колективний споживач.
11. Згідно з частинами першою та третьою статті 2 Закону предметом регулювання цього Закону є відносини, що виникають у процесі надання споживачам послуг, зокрема з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення. Норми цього Закону застосовуються з урахуванням особливостей, встановлених законами, що регулюють відносини у сферах, зокрема централізованого водопостачання.
12. У відповідності до частини першої статті 12 Закону надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах. Крім того, відповідно до частини другої статті 13 даного Закону виконавець комунальної послуги, який займає монополіне становище на ринку, за наявності у нього технічних можливостей надання комунальної послуги не вправі відмовити в укладенні відповідного договору споживачеві чи іншій особі, яка відповідно до договору або закону укладає такий договір в інтересах споживача, якщо інше не передбачено законом.
13. Відповідно до частини третьої статті 12 Закону істотними умовами договору про надання житлово-комунальної послуги є:
 - перелік послуг;
 - вимоги до якості послуг;
 - права і обов'язки сторін;
 - відповідальність сторін за порушення договору;
 - ціна послуги;
 - порядок оплати послуги;
 - порядок і умови внесення змін до договору, в тому числі щодо ціни послуги;
 - строк дії договору, порядок і умови продовження його дії та розірвання.
14. Статтями 7, 8 Закону визначені права і обов'язки споживачів, у тому числі індивідуальних, та відповідно виконавців комунальних послуг. Так, індивідуальний споживач зобов'язаний укладати договори про надання житлово-комунальних послуг у порядку і випадках, визначених законом. Виконавець комунальної послуги зобов'язаний готувати та укладати із споживачем договори про надання комунальних послуг з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання згідно з типовим договором.
15. Частиною четвертою статті 23 Закону передбачено, що послуга з централізованого водопостачання надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням

- особливостей, визначених цим Законом, та вимогами правил надання послуг з централізованого водопостачання, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, якщо інше не передбачено законом.
16. Законом України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» визначаються правові, економічні та організаційні засади функціонування системи питного водопостачання, спрямовані на гарантоване забезпечення населення якісною та безпечною для здоров'я людини питною водою.
 17. Відповідно до статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» основні терміни вживаються в такому значенні, зокрема:
 - *питна вода* - вода, призначена для споживання людиною (водопровідна, фасована, з буетів, пунктів розливу, шахтних колодязів та каптажів джерел), для використання споживачами для задоволення фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб, а також для виробництва продукції, що потребує її використання, склад якої за органолептичними, мікробіологічними, паразитологічними, хімічними, фізичними та радіаційними показниками відповідає гігієнічним вимогам. Питна вода не вважається харчовим продуктом в системі питного водопостачання та в пунктах відповідності якості питної води;
 - *централізоване питне водопостачання* - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
 - *підприємство питного водопостачання* - суб'єкт господарювання, що здійснює експлуатацію об'єктів централізованого питного водопостачання, забезпечує населення питною водою за допомогою пунктів розливу (в тому числі пересувних), застосування установок (пристроїв) підготовки питної води та/або виробництво фасованої питної води;
 18. Згідно зі статтею 5 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» об'єктом правового регулювання у сфері питної води та питного водопостачання є, крім іншого, забезпечення прав споживачів питної води.
 19. Відповідно до статті 6 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» державна політика у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення будується на принципах, зокрема:
 - державного управління і регулювання відносин у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення;
 - невідворотності відповідальності у разі порушення законодавства у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення;
 - додержання єдиних правил і норм усіма суб'єктами відносин у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення.
 20. На виконання Закону прийнято постанову від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення» (далі — Правила).
 21. Згідно з пунктом 6 Правил, надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення здійснюється виключно на договірних засадах. Зазначені послуги надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання комунальних послуг з урахуванням вимог Закону.
 22. Постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 одночасно з Правилами затверджено, зокрема й типовий договір з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення (далі – Типовий договір).
 23. З огляду на зазначене, згідно з положеннями діючого законодавства, надання житлово-комунальних послуг здійснюється виключно на договірних засадах.
 24. В свою чергу, договори про надання житлово-комунальних послуг повинні відповідати типовим або примірним договорам, форма яких затверджена Кабінетом Міністрів України або іншими уповноваженими законом державними органами відповідно до закону. При цьому,

саме на виконавця послуг законодавець покладає обов'язок забезпечення підготовки та укладення із споживачем відповідних договорів за законодавчо встановленою формою з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання.

5. ВИЗНАЧЕННЯ МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

25. Аналіз та дослідження становища КП «Ананьїв-водоканал» на ринку надання послуг з централізованого водопостачання здійснювалось відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика).

5.1. Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

26. Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

5.1.1. Суб'єкт господарювання

27. Згідно з пунктом 3.4 Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють), споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).

28. КП «Ананьїв-водоканал» є суб'єктом господарювання згідно із Законом України «Про захист економічної конкуренції».

29. Об'єктом аналізу є КП «Ананьїв-водоканал» – суб'єкт господарювання, який здійснює діяльність на ринку послуг з централізованого водопостачання

5.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

30. Об'єктом аналізу є послуги з централізованого водопостачання.

5.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

5.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

31. Відповідно до пункту 4.1 Методики, перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

32. Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

5.2.1.1. Споживчі характеристики

33. Відповідно до Методики споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.

34. Згідно з пунктом 5 частини першої статті 1 Закону житлово-комунальні послуги - це результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та/або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.

35. Відповідно до статті 5 Закону послуга з централізованого водопостачання віднесена до комунальної послуги.

36. Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»:

- централізоване питне водопостачання - господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.

37. Основною споживчою властивістю послуг з централізованого водопостачання є їх надання суб'єктами господарювання, які мають діючі водопровідні мережі, що їм належать або ними використовуються (експлуатуються).

5.2.1.2. Умови споживання

38. Умови споживання послуг з централізованого водопостачання визначені Законами України «Про житлово-комунальні послуги», «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення», Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими наказом Міністерства з питань житлово - комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627.

39. Вказаними нормативно-правовими актами передбачено надання послуг з централізованого водопостачання виключно на договірних засадах.

40. Послуги з централізованого водопостачання надаються споживачеві згідно з умовами договору, що укладається відповідно до типових договорів про надання послуги відповідно до статті 13 Закону.

41. Таким чином умовами споживання послуг є укладання договорів між виконавцем та споживачем послуг з централізованого водопостачання.

5.2.1.3. Умови реалізації

42. Згідно з пунктом 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з надання послуг з централізованого водопостачання підлягає ліцензуванню.

43. КП «Ананьїв-водоканал» діє на підставі ліцензії від 24.04.2018 № 412/А-2018, виданої Одеською обласною державною адміністрацією, відповідно є виконавцем послуг з централізованого водопостачання,

44. Послуги з централізованого водопостачання надаються із застосуванням певних інженерних мереж та згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.

45. Отже, КП «Ананьїв-водоканал», здійснюючи діяльність з централізованого водопостачання, є суб'єктом природної монополії та відповідно віднесене до Зведеного переліку природних монополій, розміщеному на офіційному сайті Антимонопольного комітету України <https://www.amcu.gov.ua> станом на 19.04.2023 року. Послуги з централізованого водопостачання реалізуються виключно на договірних засадах.

46. Виконавець послуг з централізованого водопостачання зобов'язаний готувати, укладати та переукладати із споживачами договори відповідно до обраної моделі договірних відносин.

5.2.1.4. Ціна

47. Законом України «Про ціни і ціноутворення» визначено, що суб'єкти господарювання під час провадження господарської діяльності використовують вільні ціни та державні регульовані ціни.

Державні регульовані ціни запроваджуються Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень у встановленому законодавством порядку.

48. Законом передбачено, що ціни (тарифи) на житлово-комунальні послуги встановлюються за домовленістю сторін, крім випадків, коли відповідно до закону ціни (тарифи) є регульованими. У такому разі ціни (тарифи) встановлюються уповноваженими законом державними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до закону.

49. Відповідно до підпункту 2 пункту а статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування»

до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на централізоване водопостачання.

50. Тарифи на послуги з централізованого водопостачання для КП «Ананьїв-водоканал» затверджуються рішенням виконавчого комітету Ананьївської міської ради.
51. Отже, кінцеві споживачі послуг з централізованого водопостачання не мають можливості впливу на ціну послуг, у тому числі під час врегулювання договірних відносин на відповідні послуги.
52. Таким чином, послуги з централізованого водопостачання надаються КП «Ананьїв-водоканал» на платній основі, а отже є **товаром**, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище КП «Ананьїв-водоканал».

5.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

53. Учасниками ринку послуг з централізованого водопостачання є:
 - надавачі (виконавці) послуг – суб'єкти господарювання, які надають послуги з централізованого водопостачання;
 - споживачі послуг - фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримати послуги з централізованого водопостачання.

5.3. Визначення товарних меж ринку

54. Відповідно до пункту 1.3. Методики товар – це будь – який предмет господарського обороту, в тому числі продукція, роботи, послуги, документи, що підтверджують зобов'язання та права (зокрема цінні папери).
55. Товарні межі ринку - товар (товарна група), сукупність схожих, однорідних предметів господарського обороту, в межах якої споживач за звичайних умов може перейти від споживання певного виду предметів господарського обороту до споживання іншого.
56. Враховуючи, що централізоване водопостачання здійснюється на платній основі, ця послуга є **товаром**.
57. Відповідно до пунктів 5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
58. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
 - подібність призначення, споживчих властивостей,
 - умов використання тощо;
 - подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
 - наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
 - відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари замість наявних.
59. При проведенні дослідження враховується, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
60. Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
61. Послуги з централізованого водопостачання є стандартизованими, оскільки мають схожі характеристики.
62. Споживач може отримати вказані послуги лише у суб'єкта господарювання, який їх надає виключно в межах балансової належності мереж водопостачання.
63. Враховуючи споживчі, технічні, експлуатаційні властивості та характеристики, умови використання послуг з централізованого водопостачання та умови їх надання, вони не мають

аналогів та не можуть бути замінені іншими послугами.

64. Централізоване водопостачання є послугою, яка не має заміників, а відтак, у споживачів цих послуг відсутня альтернатива.
65. За таких обставин **товарними межами ринку** є послуги централізованого водопостачання.

5.4.Визначення територіальних (географічних) меж ринків.

66. Відповідно до пункту 1.3. Методики, територіальні (географічні) межі ринку - територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої за звичайних умов споживач може легко задовольнити свій попит на певний товар і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
67. Згідно з пунктом 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установаження мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
68. Відповідно до вимог Методики, при визначенні територіальних (географічних) меж ринку послуг з централізованого водопостачання було враховано мінімальну територію, за межами якої отримання споживачами зазначених послуг, які б надавалися КП «Ананьїв-водоканал», є неможливим.
69. Особливістю послуг з централізованого водопостачання є їх отримання безпосередньо за місцем знаходження діючих водопровідних мереж.
70. Відповідно дозволу Державного агентства водних ресурсів України на спеціальне водокористування від 19.08.2019 № 970/ОД/49д-19 КП «Ананьїв-водоканал» фактичне місце здійснення діяльності з водокористування – забір води з підземного водоносного горизонту за допомогою артезіанських свердловин у м.Ананьїв Одеської області, басейн річки Тилігул, басейн річок Причорномор'я.
71. Рішення виконавчого комітету Ананьївської міської ради від 25.02.2021 № 81, яким затверджені скориговані тарифи на водопостачання в Ананьївській міській територіальній громаді для КП «Ананьїв-водоканал» та встановлені норми споживання води для різних категорій споживачів розповсюджується на територію Ананьївської міської територіальної громади, а саме – територію міста Ананьїв, сіл Коханівка, Ананьїв Перший, Ананьїв Другий, Гандрабури, Точилове, Новодачне, Романівка, Шимкове, Новогеоргіївка, Новоолександрівка, Пасицели, Жеребкове.
72. Отже, **територіальними (географічними) межами ринку** послуг з централізованого водопостачання є територія Ананьївської міської територіальної громади, а саме – територія міста Ананьїв, сіл Коханівка, Ананьїв Перший, Ананьїв Другий, Гандрабури, Точилове, Новодачне, Романівка, Шимкове, Новогеоргіївка, Новоолександрівка, Пасицели, Жеребкове, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать та використовуються (експлуатуються) КП «Ананьїв-водоканал».

5.5. Часові межі ринку

73. Відповідно до пункту 1.3. Методики, часові межі ринку - час стабільності ринку, тобто період, протягом якого структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому істотно не змінюються.
74. Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
75. Протягом 2020, 2021, 2022 року та січня-березня 2023 року КП «Ананьїв-водоканал» укладало договори на надання послуг з постачання холодної води строком дії до кінця відповідного року.
76. КП «Ананьїв-водоканал» залишається єдиним продавцем послуг з централізованого водопостачання у територіальних (географічних) межах ринку послуг з централізованого водопостачання, а саме на території Ананьївської міської територіальної громади (територія міста Ананьїв, сіл Коханівка, Ананьїв Перший, Ананьїв Другий, Гандрабури, Точилове,

Новодачне, Романівка, Шимкове, Новогеоргіївка, Новоолександрівка, Пасицели, Жеребкове), де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Ананьїв-водоканал».

77. Пункт 10 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вимагає щоб пропозиція та попит на відповідні товари існували протягом певного часу.
78. Пропозиція послуг з централізованого водопостачання КП «Ананьїв-водоканал» та попит споживачів на вказані послуги існувала протягом 2020, 2021, 2022 років, а також січня-березня 2023 року.
79. Таким чином, протягом 2020, 2021, 2022 років, а також січня-березня 2023 року сукупність товарно-грошових відносин між КП «Ананьїв-водоканал» та споживачами послуг з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах Ананьївської міської територіальної громади, а саме території міста Ананьїв, сіл Коханівка, Ананьїв Перший, Ананьїв Другий, Гандрабури, Точилове, Новодачне, Романівка, Шимкове, Новогеоргіївка, Новоолександрівка, Пасицели, Жеребкове, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Ананьїв-водоканал», не зазнала істотних змін.
80. У зв'язку з викладеним, часовими межами даного ринку визначено період 2020, 2021, 2022 років, а також січня-березня 2023 року.

5.6. Визначення частки на ринку

81. Згідно з пунктом 8.1 Методики обсяг ринку, на якому визначається монопольне (домінуюче) становище, визначається як загальний обсяг надходження товару на ринок.
82. На ринку послуг з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах Ананьївської міської територіальної громади, а саме території міста Ананьїв, сіл Коханівка, Ананьїв Перший, Ананьїв Другий, Гандрабури, Точилове, Новодачне, Романівка, Шимкове, Новогеоргіївка, Новоолександрівка, Пасицели, Жеребкове, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Ананьїв-водоканал», у період 2020, 2021, 2022 років, а також січня-березня 2023 року здійснювало діяльність лише КП «Ананьїв-водоканал».
83. Отже, становище КП «Ананьїв-водоканал» у зазначений період є таким, що має ознаки монопольного (домінуючого) на цьому ринку.

5.7. Визначення потенційних конкурентів

84. Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання:
 - які мають матеріально — технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості;
 - які виготовляють товари (товарні групи), що складають товари межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку;
 - нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
85. Згідно з пунктом 28 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» господарська діяльність з централізованого водопостачання підлягає ліцензуванню. Крім того, зважаючи на специфіку послуг з централізованого водопостачання та їх технологічну особливість, надання зазначених послуг можливе лише при наявності спеціального обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання, а також отримання дозволу на спеціальне водокористування у відповідності до Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 321.
86. Отже, **конкурентами** КП «Ананьїв-водоканал» на ринку послуг з централізованого водопостачання у період 2020, 2021, 2022 років, а також січня-березня 2023 року могли бути тільки суб'єкти господарювання, які мали діючу ліцензію на право надання зазначених послуг, діючий дозвіл на спеціальне водокористування та спеціальне обладнання і технічну можливість для надання цих послуг.
87. З огляду на зазначене, у КП «Ананьїв-водоканал» у період 2020, 2021, 2022 років, а також

січня-березня 2023 року відсутні конкуренти на ринку послуг з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах Ананьївської міської територіальної громади, а саме – території міста Ананьїв, сіл Коханівка, Ананьїв Перший, Ананьїв Другий, Гандрабури, Точилове, Новодачне, Романівка, Шимкове, Новогеоргіївка, Новоолександрівка, Пасицели, Жеребкове, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Ананьїв-водоканал».

88. Згідно з пунктом 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
89. Отже, **бар'єрами** для вступу потенційних конкурентів на ринок послуг з централізованого водопостачання є: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних коштів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого водопостачання, а також наявність власних або орендованих мереж, необхідність отримання ліцензії на надання послуг з централізованого водопостачання, отримання спеціального дозволу на водокористування тощо.

5.8.Встановлення монопольного (домінуючого) становища

90. Відповідно до абзацу другої частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- на цьому ринку в нього немає жодного конкурента.
91. Враховуючи вищезазначене, становище КП «Ананьїв-водоканал» у період 2020, 2021, 2022 років, а також січня-березня 2023 року на ринку послуг з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах Ананьївської міської територіальної громади, а саме – території міста Ананьїв, сіл Коханівка, Ананьїв Перший, Ананьїв Другий, Гандрабури, Точилове, Новодачне, Романівка, Шимкове, Новогеоргіївка, Новоолександрівка, Пасицели, Жеребкове, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Ананьїв-водоканал», має ознаки монопольного (домінуючого), оскільки на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

6. ОБСТАВИНИ, ЯКІ МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

92. На виконання доручення Голови Антимонопольного комітету України О. Піщанської від 02.11.2021 № 13-01/1044 (вх № 65-01/670К від 02.11.2021) Відділенням проводилось дослідження регіонального ринку послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення на предмет дотримання суб'єктами господарювання законодавства про захист економічної конкуренції.
93. За результатом проведеного дослідження зазначеного ринку встановлено наступне.
94. За інформацією, наданою КП «Ананьїв-водоканал» (вх. № 65-01/490 від 01.04.2022 та вх.№ 65-01/774 від 26.04.2023) кількість укладених даним комунальним підприємством договорів щодо надання послуг з централізованого водопостачання у 2020 році склала 2453 шт., у 2021 році – 3725 шт., у 2022 році – 74 шт., у січні-березні 2023 року – 102 шт.
95. КП «Ананьїв-водоканал» надало Відділенню копії договорів, укладених у період 2020, 2021, 2022 років, а також січня-березня 2023 року з юридичними, фізичними особами – підприємцями та фізичними особами щодо надання вказаних послуг (вх. № 65-01/490 від 01.04.2022 та вх.№ 65-01/774 від 26.04.2023).
96. За результатами аналізу договорів, укладених КП «Ананьїв-водоканал» щодо надання послуг з централізованого водопостачання у період 2020, 2021, 2022 років, а також січня-березня 2023 року зі споживачами, встановлено, що їх умови не відповідають умовам Типових договорів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого

водопостачання та централізованого водовідведення» (у редакції, яка діяла на момент укладення договорів), хоча у самих договорах здійснюється посилання на вищевказані Правила, зокрема що сторони керуються діючими Правилами.

97. Зокрема, Відділенням досліджені умови наступних договорів, укладених КП «Ананьїв-водоканал», за якими споживачам надавались послуги з централізованого водопостачання у **2020 році**, а саме:

№ з/п	Дата та № договору	Назва договору	Замовник	Адреса замовника
1.	Інформація, доступ до якої обмежено	На постачання холодної води	ВП «Подільський міжрайонний відділ лабораторних досліджень Державна установа «Одеський обласний лабораторний центр МОЗ України»	Інформація, доступ до якої обмежено
2.	Інформація, доступ до якої обмежено	На постачання холодної води	ФОП Безимянна Ольга Андріївна	Інформація, доступ до якої обмежено
3.	Інформація, доступ до якої обмежено	На постачання холодної води	КУ «Ананьївський районний Будинок культури»	Інформація, доступ до якої обмежено

98. Так, до прикладу, за результатом аналізу договору від 02.11.2020 № 14.06/39 з ДУ «Одеський обласний лабораторний центр МОЗ України» в особі ВП «Подільський міжрайонний відділ лабораторних досліджень» (Договір з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), виявлено наступне:

Умови Типового договору	Умови договору в редакції КП «Ананьїв-водоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
п.3. Послуги надаються споживачеві безперервно, крім часу перерв, визначених частиною першою статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».	Не передбачено	Можливе недоотримання споживачем послуг з водопостачання
п. 18. Зняття показань вузла (вузлів) комерційного обліку здійснюється щомісяця виконавцем у присутності споживача або споживачем та надаються виконавцеві у строк _____ одним з таких способів, як телефоном, факсом, або в інший спосіб, доведений до відома споживача, та зазначаються у рахунку на оплату послуг, крім випадків, коли зняття показань здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного зняття показань.	Не передбачено	Може призвести до неправомірного нарахування плати за фактично не спожитий об'єм послуг
Не передбачено	п. 6.3.4. Споживач несе відповідальність за технічний стан мереж, заірної арматури, ввідів холодного водопостачання та випусків водовідведення відповідно	Покладення на споживача додаткових обов'язків може призвести до додаткових витрат споживача

	з межею розподілу.	
п. 52. Договір укладається строком на один рік. Якщо за один місяць до закінчення зазначеного строку жодна із сторін не повідомить письмово іншій стороні про відмову від договору, договір вважається продовженим на один рік.	п. 9.1 Цей договір набирає чинності з моменту підписання (02.11.2020) і діє до 31.12.2020. п. 9.2 Сторони дійшли взаємної згоди, що умови договору застосовуються до відносин між ними з 01.01.2020	Укладення договору строком дії 2 місяці несе можливу загрозу безперебійному отриманню споживачем послуги. Послуга надається лише на підставі укладеного договору. Укладення договору на попередній період не передбачено Правилами та умовами Типового договору. Крім того, споживач може понести додаткові фінансові витрати у зв'язку з нарахуванням плати за договором, який не існував з 01.01.2020.

99. За результатами аналізу договорів щодо надання послуг з централізованого водопостачання від 19.02.2020 № 5 з КУ «Ананьївський районний Будинок культури» та ФОП Безимянна Ольга Андріївна (Договір з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), виявлено наступне:

Умови Типового договору	Умови договору в редакції КП «Ананьїв-водоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
п. 18. Зняття показань вузла (вузлів) комерційного обліку здійснюється щомісяця виконавцем у присутності споживача або споживачем та надаються виконавцеві у строк _____ одним з таких способів, як телефоном, факсом, або в інший спосіб, доведений до відома споживача, та зазначаються у рахунку на оплату послуг, крім випадків, коли зняття показань здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного зняття показань.	Не передбачено	Може призвести до неправомірного нарахування плати за фактично не спожитий об'єм послуг
пп. 12 п. 31. Споживач зобов'язаний: у разі несвоєчасного здійснення платежів за послуги сплачувати пеню в розмірах, установлених законом або договором.	п.5.2. При невиконанні договірних зобов'язань сторони виплачують штрафні санкції у розмірі: замовник – 10 % несвоєчасно перерахованої суми коштів, визначених у відповідності із п.2.2.1. даного договору і 0,5% від простроченого платежу за кожний день прострочки.	Оскільки Типовий договір передбачає у разі порушення термінів оплати послуг нарахування та сплату лише пені у певному розмірі, нарахування додаткових штрафних санкцій, не передбачених діючим законодавством, може призвести до додаткових витрат споживача.
п. 52. Договір укладається строком на один рік. Якщо за один місяць до закінчення зазначеного строку жодна із сторін не	6.4.Договір набирає сили з моменту підписання (19.02.2020) і дійсний до 31	Укладення договору строком дії менше року несе можливу загрозу

повідомить письмово іншій стороні про відмову від договору, договір вважається продовженим на один рік. п.53. Внесення змін до договору здійснюється шляхом укладення додаткової угоди, якщо інше не передбачено договором.	грудня 2020 року. Не передбачено	безперебійному отриманню споживачем послуги. При цьому, споживач послуг фактично позбавлений можливості ініціювання укладення додаткової угоди щодо внесення змін у договір, оскільки КП «Ананьїв – водоканал» не надало споживачу такого права
--	---	--

100. Відділенням досліджені умови наступних договорів, укладених КП «Ананьїв-водоканал», за якими споживачам надавались послуги з централізованого водопостачання **в 2021 році**, а саме:

№ з/п	Назва договору	Дата, № договору	Замовник	Адреса замовника
1.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	ФОП Ліпська Ірина Олександрівна	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
2.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	Ананьївський будинок-інтернат	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
3.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	Ананьївська міська рада	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
4.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	КУ «Центр фінансування та господарського обслуговування закладів освіти, фізичної культури і спорту Ананьївської міської ради»	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
5.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	КНП «Ананьївський центр первинної медико-санітарної допомоги Ананьївської міської ради»	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
6.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	Одеська обласна прокуратура	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>

101. Зокрема, за результатами аналізу договорів щодо надання послуг з централізованого водопостачання від 19.11.2021 № 153, укладеного КУ «Ананьїв-водоканал» зі споживачами Ананьївський будинок-інтернат та ФОП Ліпською І.О. (Договір з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), виявлено наступне:

Умови Типового договору	Умови договору в редакції КП «Ананьїв-водоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
-------------------------	--	---

<p>п. 18. Зняття показань вузла (вузлів) комерційного обліку здійснюється щомісяця виконавцем у присутності споживача або споживачем та надаються виконавцеві у строк _____ одним з таких способів, як телефоном, факсом, або в інший спосіб, доведений до відома споживача, та зазначаються у рахунку на оплату послуг, крім випадків, коли зняття показань здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного зняття показань.</p>	<p>Не передбачено</p>	<p>Може призвести до неправомірного нарахування плати за фактично не спожитий об'єм послуг</p>
<p>п. 24. У разі несвоєчасного здійснення платежів за послуги споживач сплачує пеню в розмірі _____ відсотків, але не більш як 0,01 відсотка суми боргу за кожен день прострочення. Загальний розмір сплаченої пені не може перевищувати 100 відсотків загальної суми боргу. пп. 12 п. 31. Споживач зобов'язаний: у разі несвоєчасного здійснення платежів за послуги сплачувати пеню в розмірах, установлених законом або договором.</p>	<p>п.5.2.1 При невиконанні договірних зобов'язань сторони виплачують штрафні санкції у розмірі: замовник – 10 % несвоєчасно перерахованої суми коштів, визначених у відповідності із п.2.2.1. даного договору і 0,5% від простроченого платежу за кожний день прострочки.</p>	<p>Оскільки Типовий договір передбачає у разі порушення термінів оплати послуг нарахування та сплату лише пені у певному розмірі, нарахування додаткових штрафних санкцій, не передбачених діючим законодавством, може призвести до додаткових витрат споживача.</p>
<p>п. 52. Договір укладається строком на один рік. Якщо за один місяць до закінчення зазначеного строку жодна із сторін не повідомить письмово іншій стороні про відмову від договору, договір вважається продовженим на один рік. п.53. Внесення змін до договору здійснюється шляхом укладення додаткової угоди, якщо інше не передбачено договором.</p>	<p>1.1. Постачальник здійснює замовнику послуги постачання холодної води в період з - 01.11.2021 по 31.12.2021 (Ананьівський будинок-інтернат) -07.06.2021 року по 31 грудня 2021 року (ФОП Липська І.О.). 6.4.Договір набирає сили з моменту підписання (07.06.2021 - ФОП Липська та 19.11.2021 - Ананьівський будинок-інтернат) і дійсний до 31 грудня 2021 року. Не передбачено</p>	<p>Укладення договору строком дії менше року несе можливу загрозу отриманню споживачем послуги на наступні періоди, враховуючи відсутність можливості пролонгації договору як це передбачено Типовим договором. При цьому, споживач послуг фактично позбавлений можливості ініціювання укладення додаткової угоди щодо внесення змін у договір, оскільки КП «Ананьів – водоканал» не надало споживачу такого права</p>

102.Аналогічні умови викладені і в інших договорах, укладених КП «Ананьів-водоканал», щодо надання послуг з централізованого водопостачання з іншими споживачами у 2021 році.

103.Відділенням досліджені умови наступних договорів на постачання холодної води, укладених КП «Ананьів-водоканал» **у 2022 році**, а саме:

№ з/п	Назва договору	Дата, № договору	Замовник	Адреса замовника
1.	На постачання холодної води	Інформація, доступ до якої обмежено	ДП «Ананьівське лісове господарство»	Інформація, доступ до якої обмежено

2.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	КУ Ананьївський центральний будинок культури Ананьївської міської ради	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
3.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	ФОП Будігай І.В.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
4.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	КУ «Центр надання соціальних послуг Ананьївської міської ради»	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
5.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
6..	На надання послуг з водопостачання	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	Одеська обласна прокуратура	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
7.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	КНП «Ананьївський центр первинної медико-санітарної допомоги Ананьївської міської ради»	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>

104. Так, до прикладу, за результатом аналізу договорів на постачання холодної води від 18.01.2022 № 74 з ДП «Ананьївське лісове господарство», від 26.01.2022 № 2 з КУ Ананьївський центральний будинок культури Ананьївської міської ради, від 26.01.2022 № 5 з КНП «Ананьївський центр первинної медико-санітарної допомоги Ананьївської міської ради», від 07.01.2022 б/н з ФОП Будігай І.В (Договір з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), виявлено наступне:

Умови Типового договору	Умови договору в редакції КП «Ананьїв-водоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
п. 18. Зняття показань вузла (вузлів) комерційного обліку здійснюється щомісяця виконавцем у присутності споживача або споживачем та надаються виконавцеві у строк _____ одним з таких способів, як телефоном, факсом, або в інший спосіб, доведений до відома споживача, та зазначаються у рахунку на оплату послуг, крім випадків, коли зняття показань здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного зняття показань.	Не передбачено	Може призвести до неправомірного нарахування плати за фактично не спожитий об'єм послуг
п. 24. У разі несвоєчасного здійснення платежів за послуги споживач сплачує пеню в розмірі _____ відсотків, але не більш як 0,01 відсотка суми боргу за кожен день прострочення. Загальний розмір сплаченої пені не може	п.5.2.1 При невиконанні договірних зобов'язань сторони виплачують штрафні санкції у розмірі: замовник – 10 % несвоєчасно перерахованої суми коштів, визначених у відповідності із п.2.2.1. даного договору і 0,5% від	Оскільки Типовий договір передбачає у разі порушення термінів оплати послуг нарахування та сплату лише пені у певному розмірі, нарахування

<p>перевищувати 100 відсотків загальної суми боргу. пп. 12 п. 31. Споживач зобов'язаний:</p> <p>у разі несвоєчасного здійснення платежів за послуги сплачувати пеню в розмірах, установлених законом або договором.</p>	<p>простроченого платежу за кожний день прострочки.</p>	<p>додаткових штрафних санкцій, не передбачених діючим законодавством, може призвести до додаткових витрат споживача.</p>
<p>п. 52. Договір укладається строком на один рік. Якщо за один місяць до закінчення зазначеного строку жодна із сторін не повідомить письмово іншій стороні про відмову від договору, договір вважається продовженим на один рік.</p>	<p>п. 9.1 Цей договір набирає чинності з моменту підписання і дійсний до 31.12.2020.</p> <p>п. 1.1 Постачальник здійснює замовнику послуги постачання холодної води в період з 01.01.2022 по 31.грудня 2022.</p>	<p>Укладення договору строком дії 2 місяці несе можливу загрозу безперебійному отриманню споживачем послуги.</p> <p>Послуга надається лише на підставі укладеного договору. Укладення договору на попередній період не передбачено Правилами та умовами Типового договору. Крім того, споживач може понести додаткові фінансові витрати у зв'язку з нарахуванням плати за договором, який не існував з 01.01.2020.</p>

105. Аналогічні умови викладені і в інших договорах, укладених КП «Ананьїв-водоканал» щодо надання послуг з централізованого водопостачання з іншими споживачами у 2022 році.

106. Відділенням досліджені умови наступних договорів на постачання холодної води, укладених КП «Ананьїв-водоканал» у січні-березні 2023 року, а саме:

№ з/п	Назва договору	Дата, № договору	Замовник	Адреса замовника
1.	На надання послуг з централізованого постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
2.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	КУ Ананьївський центральний будинок культури Ананьївської міської ради	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
3.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	ФОП Негур Т.В.	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
4.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	Ананьївська міська рада	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
4.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	4 Державний пожежно-рятувальний загін ГУ ДС України з надзвичайних ситуацій в Одеській області	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
5.	На постачання холодної води	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>	КУ «Ананьївська музична школа імені П.І. Ніщинського Ананьївської міської ради	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>

6..	На постачання холодної води	Інформація, доступ до якої обмежено	Ананьївське районне споживче товариство	Інформація, доступ до якої обмежено
-----	-----------------------------	-------------------------------------	---	-------------------------------------

107. Так, до прикладу, за результатом аналізу договорів на постачання холодної води від 24.01.2023 № 2 з КУ Ананьївський центральний будинок культури Ананьївської міської ради», від 28.03.2023 з ФОП Негур Т.В., від 20.02.2023 з Ананьївською міською радою та ін. (Договір з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення), виявлено наступне:

Умови Типового договору	Умови договору в редакції КП «Ананьїв-водоканал»	Наслідки невідповідності умовам Типового договору
п. 18. Зняття показань вузла (вузлів) комерційного обліку здійснюється щомісяця виконавцем у присутності споживача або споживачем та надаються виконавцеві у строк _____ одним з таких способів, як телефоном, факсом, або в інший спосіб, доведений до відома споживача, та зазначаються у рахунку на оплату послуг, крім випадків, коли зняття показань здійснюється виконавцем за допомогою систем дистанційного зняття показань.	Не передбачено	Може призвести до неправомірного нарахування плати за фактично не спожитий об'єм послуг
п. 24. У разі несвоечасного здійснення платежів за послуги споживач сплачує пеню в розмірі _____ відсотків, але не більш як 0,01 відсотка суми боргу за кожен день прострочення. Загальний розмір сплаченої пені не може перевищувати 100 відсотків загальної суми боргу. пп. 12 п. 31. Споживач зобов'язаний: у разі несвоечасного здійснення платежів за послуги сплачувати пеню в розмірах, установлених законом або договором.	п.5.2.1 При невиконанні договірних зобов'язань сторони виплачують штрафні санкції у розмірі: замовник – 10 % несвоечасно перерахованої суми коштів, визначених у відповідності із п.2.2.1. даного договору і 0,5% від простроченого платежу за кожний день прострочки.	Оскільки Типовий договір передбачає у разі порушення термінів оплати послуг нарахування та сплату лише пені у певному розмірі, нарахування додаткових штрафних санкцій, не передбачених діючим законодавством, може призвести до додаткових витрат споживача.
п. 52. Договір укладається строком на один рік. Якщо за один місяць до закінчення зазначеного строку жодна із сторін не повідомить письмово іншій стороні про відмову від договору, договір вважається продовженим на один рік.	п. 6.5. Цей договір набирає чинності з дати підписання, розповсюджує свою дію на відносини, що фактично склалися між сторонами з 1 січня 2023 року і дійсний до 31.12.2023. п. 1.1 Постачальник здійснює замовнику послуги постачання холодної води в період з 01.01.2023 по 31.грудня 2023.	Укладення договору строком дії 2 місяці несе можливу загрозу безперебійному отриманню споживачем послуги. Послуга надається лише на підставі укладеного договору. Укладення договору на попередній період не передбачено Правилами та умовами Типового договору. Крім

		того, споживач може понести додаткові фінансові витрати у зв'язку з нарахуванням плати за договором, який не існував з 01.01.2023.
--	--	--

108. Таким чином, КП «Ананьїв-водоканал» у період 2020, 2021, 2022 років, а також січня – березня 2023 року, виклавши умови договорів з індивідуальним споживачем про надання послуг з централізованого водопостачання у наведених редакціях з фізичними особами-підприємцями та юридичними особами, зокрема щодо:
- відсутності вичерпного способу передачі (зняття) показань вузла (вузлів) комерційного обліку;
 - накладення штрафних санкцій у разі несвоєчасного здійснення платежів за послуги споживачем;
 - зменшення строку, на який були укладені договори, що не передбачено Типовим договором з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, звучило коло прав споживачів та власної відповідальності за порушення умов цих договорів.
109. Відповідно пункту 5 Правил послуги надаються споживачу згідно з умовами типового договору про надання послуг, що укладається з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про житлово-комунальні послуги», та вимогами цих Правил.
110. Згідно з підпунктом 7 пункту 42 Правил виконавець послуг зобов'язаний забезпечити підготовку та укладення із споживачем договорів з визначенням відповідальності за дотримання умов їх виконання.
111. У відповідності до абзацу четвертого частини четвертої статті 179 Господарського кодексу України при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі типового договору, затвердженого Кабінетом Міністрів України, чи у випадках, передбачених законом, іншим органом державної влади, коли сторони не можуть відступати від змісту типового договору, але мають право конкретизувати його умови.
112. Отже, КП «Ананьїв-водоканал» повинно було укласти договори з індивідуальними споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання відповідно до Типового договору, не відступаючи від його змісту, тобто не зменшуючи обсягів прав індивідуального споживача та власної відповідальності за порушення умов цього договору.

7. АНТИКОНКУРЕНТНІ НАСЛІДКИ ДІЙ КП «АНАНЬЇВ-ВОДОКАНАЛ»

113. Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополієм (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монополієне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
114. Підприємство, зменшивши обсяги прав споживача та власної відповідальності за порушення умов Договору, а саме відсутність вичерпного способу передачі (зняття) показань вузла (вузлів) комерційного обліку; накладення штрафних санкцій у разі несвоєчасного здійснення платежів за послуги споживачем; не передбачених Типовим договором з індивідуальним споживачем у будівлі, приміщення якої є самостійними об'єктами нерухомого майна, про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, зменшення строку, на який були укладені договори, у період 2020, 2021, 2022 років та січня-березня 2023 року уклало договори з індивідуальними споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання в редакції, яка не відповідає умовам Типового договору, що може призвести до ущемлення інтересів індивідуального споживача.
115. Будь-які відступлення від змісту Типового договору, будь-які додаткові умови, встановлені у

договорах про надання послуг з централізованого водопостачання є неправомірними.

116. При цьому, встановлення КП «Ананьїв – водоканал» умов, не передбачених Типовим договором, може мати наслідком покладення на споживачів послуг додаткових фінансових зобов'язань, не передбачених чинним законодавством у сфері централізованого водопостачання, тобто може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які змушені укласти договори з виконавцем послуг з централізованого водопостачання саме на умовах договору у редакції КП «Ананьїв – водоканал» без можливості зміни їх умов шляхом укладення додаткових угод.
117. Така поведінка КП «Ананьїв-водоканал» є можливою лише внаслідок відсутності вибору для споживачів інших виконавців послуг централізованого водопостачання.
118. З огляду на зазначене, Відділенням встановлено, що завдяки ринковій владі КП «Ананьїв-водоканал» має можливість нав'язувати споживачам умови договорів, які не передбачені нормами чинного законодавства, для можливості отримання послуг з централізованого водопостачання, що, в тому числі, може мати наслідком обмеження прав та ущемлення інтересів споживачів послуг.
119. Така поведінка притаманна саме монопольному утворенню, оскільки у взаємовідносинах із суб'єктом господарювання, що має монополювальну владу, споживачі його послуг знаходяться з ним у нерівних умовах, змушені погоджуватись на всі вимоги та умови для можливості отримання послуг та фактично позбавлені захисту своїх прав та законних інтересів.

8. НЕМОЖЛИВІСТЬ ВЧИНЕННЯ КП «АНАНЬЇВ-ВОДОКАНАЛ» ДІЙ ЗА УМОВ ІСНУВАННЯ ЗНАЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ

120. Наявність у суб'єкта господарювання монопольного (домінуючого) становища на ринку не є протиправним, однак такий суб'єкт господарювання має усвідомлювати можливість певного обмеження своєї діяльності з точки зору дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, визначати свою поведінку на основі пріоритету прав споживачів та у будь-якому разі не створювати умови, які породжують або можуть породжувати порушення їх прав та ущемлення інтересів.
121. Унаслідок вчинення КП «Ананьїв-водоканал» дій, які полягали в укладенні договору з індивідуальними споживачами про надання послуг з централізованого водопостачання в редакції, яка не відповідає редакції Типового договору, тим самим зменшивши обсяги прав споживачів та власної відповідальності за порушення умов цього договору, його привабливість для споживачів могла б різко зменшитися і тому за умов існування значної конкуренції на ринку, необхідною ознакою якої відповідно до абзацу другого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є можливість вибору у споживачів, Підприємство істотно втратило б свою ринкову частку та, як наслідок, прибуток.

9. ВИСНОВКИ

122. Відповідно до частини третьої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
123. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем за умовами пункту 2 статті 50 цього Закону визнається порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
124. Таким чином, з огляду на те, що КП «Ананьїв-водоканал» у період 2020, 2021, 2022 років та січня-березня 2023 року на ринку послуг з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах Ананьївської міської територіальної громади, а саме – території міста Ананьїв, сіл Коханівка, Ананьїв Перший, Ананьїв Другий, Гандрабури, Точилове, Новодачне, Романівка, Шимкове, Новогеоргіївка, Новоолександрівка, Пасицели, Жеребкове, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Ананьїв-водоканал», мало ознаки монопольного (домінуючого) становища, дії КП «Ананьїв-водоканал», які полягали в укладенні договорів з індивідуальними споживачами про надання послуги з централізованого водопостачання в редакції, яка не відповідала умовам Типового договору, тим самим зменшивши обсяги прав споживачів та власної відповідальності за порушення умов цього договору, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13

Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку послуг з централізованого водопостачання шляхом вчинення дій, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

125. В процесі дослідження ринку послуг з централізованого водопостачання в територіальних (географічних) межах Ананьївської міської територіальної громади, а саме – території міста Ананьїв, сіл Коханівка, Ананьїв Перший, Ананьїв Другий, Гандрабури, Точилове, Новодачне, Романівка, Шимкове, Новогеоргіївка, Новоолександрівка, Пасицели, Жеребкове, де розташовані діючі водопровідні мережі, які належать або використовуються (експлуатуються) КП «Ананьїв-водоканал», у період 2020, 2021, 2022 років та січня-березня 2023 років не було документально підтверджено фактів завдання значних збитків споживачам зазначених послуг з боку КП «Ананьїв-водоканал».
- 126.3 огляду на зазначене, дії КП «Ананьїв-водоканал» не призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, порушення не завдало значних збитків окремим особам, порушення не завдало значних збитків суспільству.
- 127.Згідно з частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють.
- 128.Враховуючи вищевикладене, керуючись статтями 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 із змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

КП «Ананьїв-водоканал Ананьївської міської ради» (ідентифікаційний код юридичної особи – *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, викладені у цих рекомендаціях, зокрема шляхом:

- укладення із споживачами договорів про надання послуг з централізованого водопостачання у відповідності до вимог Типового договору з власником (користувачем) будівлі (приміщення у будівлі) про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690 «Про затвердження Правил надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення і типових договорів про надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення»;

- інформування споживачів, з якими укладено індивідуальний договір про надання послуг з централізованого водопостачання, умови якого не відповідають Типовому договору про можливість переукладання та/або внесення змін у відповідності до Типового договору.

Зазначаємо, що відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень цих рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету

України не розпочинатиме провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Південне міжбласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України **упродовж двох місяців з дня їх отримання** з наданням документів, підтверджуючих виконання рекомендацій.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО